

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Departament Konsularny i Polonii

Funkcje Konsula w sprawach spadkowych

Materiały Szkoleniowe

Zatwierdzam

Andrzej Jasionowski

Dyrektor Departamentu

Warszawa, dnia

08.10.2008

Rozdział I

Znaczenie Terminów Użytych w Opracowaniu Funkcji Konsula w Spawach Spadkowych

1. „**ustawa**” - oznacza ustawę z dnia 13 lutego 1984r. o funkcjach konsułów RP (Dz. U. Nr 215 poz.1823 z 2002r.);
2. „**minister**” - oznacza Ministra Spraw Zagranicznych RP;
3. „**ministerstwo**” - oznacza Departament Konsularny i Polonii Ministerstwa Spraw Zagranicznych;
4. „**opłata konsularna**” - oznacza opłatę o której mowa w aktualnie obowiązującym rozporządzeniu ministra w sprawie zasad pobierania opłat konsularnych oraz ich wysokości;
5. „**konsul**” - oznacza kierownika konsulatu generalnego, konsulatu, wice-konsulatu i agencji konsularnej oraz kierownika wydziału konsularnego przedstawicielstwa dyplomatycznego RP w przedstawicielstwie dyplomatycznym, w którym nie ustanowiono wydziału konsularnego, funkcję konsula pełni członek personelu dyplomatycznego, wyznaczony przez ministra;
6. „**urząd konsularny**” - oznacza konsulat generalny, konsulat, vice-konsulat i agencję konsularną oraz wydział konsularny przedstawicielstwa dyplomatycznego i przedstawicielstwo dyplomatyczne nie posiadające wydziału konsularnego ale wykonujące funkcje konsularne;
7. „**okręg konsularny**” - oznacza terytorium wyznaczone urzędowi konsularnemu dla wykonywania funkcji konsularnych;
8. „**bank**” - oznacza Bank Polska Kasa Opieki S.A. w Warszawie, Departament Księgowości. Plac Bankowy 2, 00—950 Warszawa;
9. „**spadek**” - oznacza spadek otwarty zagranicą, do którego uprawnione są osoby wymienione w pkt. 10.
10. „**spadkobierca**” - oznacza polską osobę fizyczną lub prawną, polski organ państwowy lub samorządowy oraz inną polską jednostkę organizacyjną, powołaną w całości lub w części do spadku z ustawy albo z testamentu, a także zapisobiorcę. Osoba uprawniona do zachowku należy do spadkobierców ustawowych.

Rozdział II

Zasady Ogólne

1. Sprawy spadkowe prowadzone z udziałem konsula, wszczęte i nie zakończone do dnia wejścia w życie ustawy, to jest 10 maja 2002r. prowadzi się według dotychczas obowiązujących przepisów (art.56 ustawy z dnia 27 lipca 2001r. o służbie zagranicznej, (Dz. U. 128, poz.1403).
2. W sprawach, w których uprawnionym do spadku jest Skarb Państwa Polskiego, konsul **z urzędu** podejmuje czynności, konieczne dla zabezpieczenia i realizacji praw do spadku (art.15 ustawy).
3. W sprawach spadkowych innych, niż wymienione w pp. 1 i 2, konsul może reprezentować obywatela polskiego przed sądami i innymi organami kraju urzędowania, po uprzednim uzyskaniu na to zgody ministra. (art.12 ust.2 ustawy).
4. W celu uzyskania zgody ministra, konsul przesyła na ręce dyrektora Departamentu Konsularnego i Polonii wniosek, zawierający ocenę, wskazującą na motywy, jakimi kierował się występując z wnioskiem. Do wniosku należy załączyć omówienie najważniejszych dokumentów potwierdzających zasadność roszczenia do spadku, zapewnienie spadkobierców udzielenia pełnomocnictwa dla konsula i zobowiązanie do pokrycia kosztów postępowania.
5. Wyjątkowe okoliczności uzasadniające złożenie wniosku wymienionego w p. 4, mogą wynikać z konieczności zaangażowania się urzędu konsularnego np. ze względów społecznych ,znaczącej kwoty roszczenia, z uwarunkowań związanych z ustrojem lub ustawodawstwem kraju urzędowania, trudnościami dostępu do profesjonalnego zastępstwa prawnego, gdzie jedynie udział konsula gwarantuje zabezpieczenie interesów i praw polskiego spadkobiercy.
6. Jeżeli do spadku uprawniona jest polska osoba prawna, w szczególności instytucja wyższej użyteczności, prowadząca działalność charytatywną, oświatową, kulturalną, gdzie samodzielne prowadzenie sprawy związane byłoby ze znacznymi kosztami obsługi prawnej, uszczuplającymi kwoty, które mogły by być przeznaczone na statutową działalność instytucji, konsul może wystąpić do ministra z umotywowanym wnioskiem o wyrażenie zgody na jego udział, jako pełnomocnika w postępowaniu spadkowym.
7. Osoby zwracające się do urzędu konsularnego o udzielenie pomocy w realizacji spadku otwartego w kraju urzędowania, jeżeli nie zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające wystąpienie z wnioskiem o zgodę ministra (art.12 ust.2 ustawy),konsul informuje o zmianach wynikających z nowelizacji ustawy i przesyła zwięzłą informację o procedurze likwidacji spadku, zasadach dziedziczenia, właściwości sądu spadkowego w państwie przyjmującym oraz o obowiązku przestrzegania polskich przepisów prawa dewizowego. Do informacji należy załączyć wykaz miejscowych kancelarii adwokackich, specjalizujących się w załatwianiu spraw spadkowych. W wykazie kancelarii adwokackich, należy koniecznie zastrzec, że nazwiska adwokatów podane zostały przykładowo i że urząd konsularny nie bierze odpowiedzialności za jakość świadczonych usług.
8. Konsul zajmujący się załatwianiem spraw spadkowych powinien posiadać znajomość podstawowych przepisów prawa spadkowego polskiego i państwa przyjmującego oraz umów międzynarodowych w zakresie dotyczącym problematyki spadkowej, których stronami są Polska i państwo przyjmujące. O zmianach ustawodawstwa dotyczącego problematyki spadkowej państwa przyjmującego, konsul zobowiązany jest informować Ministerstwo.

Rozdział III

Sprawy spadkowe prowadzone przez urząd konsularny

1. W sprawach spadkowych prowadzonych przez urząd konsularny
 - wszczętych i nie zakończonych przed dniem 10 maja 2002r.,
 - dotyczących Skarbu Państwa,
 - prowadzonych po uzyskaniu zgody ministra (art.12 ust. 2 ustawy), konsul :
 - a/ zastępuje lub zapewnia zastępstwo przed sądami i innymi organami państwa przyjmującego, w celu ochrony praw spadkobierców, jeżeli nie mogą osobiście bronić swoich praw i interesów. O podjętych czynnościach konsul zawiadamia spadkobierców;
 - b/ występuje do właściwych organów państwa przyjmującego o dostarczenie informacji niezbędnych do ustalenia spadkobierców, stanu prawnego i wartości składników masy spadkowej oraz o wydanie testamentu lub jego kopii;
 - c/ występuje do sądów i innych właściwych organów państwa przyjmującego o zabezpieczenie spadku, jeżeli zachodzi obawa naruszenia mienia lub praw pozostałych po spadkodawcy oraz o wyznaczenie administratora spadku lub wykonawcy testamentu;
 - d/ występuje do sądów lub innych właściwych organów państwa przyjmującego o wydanie orzeczenia o stwierdzeniu nabycia spadku;
2. Uprawnienia konsula do wykonywania czynności wymienionych w pkt. 1 wynikają z przepisów prawa polskiego, umów prawa międzynarodowego, których stronami są Polska i państwa przyjmujące, przepisów państwa przyjmującego, zwyczajów międzynarodowych.

Rozdział IV

Źródła Informacji o spadkach

1. Źródłem informacji o spadkach mogą być pisma i dokumenty sporządzone przez sąd, notariat, adwokata, administratora spadku, towarzystwo ubezpieczeniowe, policję i inne właściwe instytucje i organy państwa przyjmującego, zawiadomienia o spadkach nadesłane przez organizacje polonijne, ogłoszenia dotyczące otwartych spadków zamieszczane w miejscowej prasie, zawiadomienia urzędów stanu cywilnego o zgonie obywatela polskiego lub osoby urodzonej w Polsce, korespondencja spadkobierców.
2. Jeżeli między Polską a państwem przyjmującym została zawarta konwencja konsularna lub umowa o obrocie prawnym, konsul jest zobowiązany do śledzenia wykonywania przez właściwe organy tego państwa, postanowień dotyczących zawiadamiania urzędu konsularnego o otwarciu spadku, którym zainteresowany może być polski spadkobierca.
3. Jeżeli konsul uzyska wiadomość o zgonie obywatela polskiego lub obcego na terytorium państwa przyjmującego, co do którego zachodzi przypuszczenie, że może mieć spadkobierców w Polsce należy niezwłocznie wystąpić do właściwych organów państwa przyjmującego (sądu, notariatu, administratora spadku itp.) o udzielenie informacji o spadku.
4. W przypadku otrzymania informacji o otwarciu spadku w innym okręgu konsularnym, konsul powiadamia o tym właściwy terytorialnie urząd konsularny.

Rozdział V

Ewidencja spadków

W celu kontroli przebiegu realizacji spadków prowadzonych przez urząd konsularny należy:

1. prowadzić i przekazywać na żądanie ministerstwa ewidencję spadków otwartych w okręgu konsularnym, do których uprawnieni są polscy spadkobiercy. W ewidencji należy ująć nazwisko i imię spadkodawcy, numer akt sprawy urzędu konsularnego i ministerstwa, wartość spadku i datę jego otwarcia;
2. prowadzić terminarz spraw spadkowych, w którym należy wpisywać na bieżąco terminy wznowienia spraw;
3. po zakończeniu roku kalendarzowego, nadsyłać do Ministerstwa wykaz zrealizowanych spadków, zawierający nazwisko i imię spadkodawcy, numer akt urzędu i ministerstwa, kwotę brutto spadku, koszty rzeczywiste, opłatę konsularną i kwotę netto dla spadkobierców, przekazaną do banku.

Rozdział VI

Zabezpieczenie spadku

1. Konsul występuje do właściwego organu państwa przyjmującego o zabezpieczenie spadku, jeżeli istnieje niebezpieczeństwo naruszenia spadku np. przez uszkodzenie, zniszczenie lub nieuzasadnione rozporządzenie.
2. Środkami zabezpieczenia spadku mogą być spis inwentarza, złożenie do depozytu ustanowienie zarządu tymczasowego lub dozoru nad nieruchomością oraz inne środki przewidziane prawem państwa przyjmującego.
3. W uzasadnionych przypadkach, konsul może zwrócić się do właściwych organów państwa przyjmującego o ustanowienie administratora /kuratora spadku i zobowiązać go do nadsyłania regularnych sprawozdań o spadku.
4. W wyjątkowo uzasadnionych przypadkach, konsul może przejąć w posiadania spadek i wykonywać nad nim tymczasowy zarząd, jeżeli upowazniają go do tego postanowienia umowy między Polską, a państwem przyjmującym lub przepisy wewnętrzne tego państwa. Przejęty przez konsula w ten sposób spadek, powinien być ubezpieczony. Koszty ubezpieczenia należy pokryć z spadku.
5. Przy podejmowaniu środków zabezpieczenia spadku, konsul współdziała z właściwymi organami państwa przyjmującego, jeżeli przewidują to umowy między państwem przyjmującym, a Polską lub przepisy wewnętrzne państwa przyjmującego.

6. Konsul informuje spadkobierców o skutkach przyjęcia spadku – proste przyjęcie i przyjęcie z dobrodziejstwem inwentarza oraz o prawie do odrzucenia spadku, jeżeli taką możliwość przewiduje prawo państwa przyjmującego.

W razie gdy roszczenia do spadku, przewyższają jego wartość, konsul może nie czekając na stanowisko spadkobierców, co do formy przyjęcia spadku, złożyć oświadczenie o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza, gdyby brak takiego oświadczenia zagrażało interesom spadkobierców.

7. Jeżeli obywatel polski, stale zamieszkały w Polsce zmarł, w czasie pobytu na terytorium państwa przyjmującego, konsul zwraca się do właściwego organu tego państwa o wydanie jego rzeczy, bez postępowania sądowego.

Przedmioty osobistego użytku mogą być przekazane najbliższej rodzinie. Pozostałe rzeczy należy przekazać do depozytu sądowego sądu, właściwego z uwagi na ostatnie miejsce zamieszkania zmarłego.

Rozdział VII

Poszukiwanie i ustalanie spadkobierców

1. Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że do spadku mogą być uprawnieni obywatele polscy, nie znani z miejsca zamieszkania, konsul wszczyna poszukiwania.

W tym celu może zwrócić się do Wydziału Ochrony Informacji Niejawnych, Zespół Obsługi Informacyjnej, Centrum Personalizacji Dokumentów, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, ul. Pawińskiego 17/21, 02-106 Warszawa (dawniej Centralne Biuro Adresowe), urzędów gmin, miast, województw i innych instytucji, mogących wskazać aktualne miejsce zamieszkania osoby poszukiwanej.

2. W razie braku jakichkolwiek informacji o polskich spadkobiercach, konsul zwraca się do ministerstwa z wnioskiem o wszczęcie poszukiwań w prasie krajowej.

We wniosku należy podać wszystkie dane mogące ułatwić poszukiwanie spadkobierców, a w szczególności imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, imiona rodziców i nazwisko panieńskie matki, ostatnie znane miejsce zamieszkania w Polsce oraz datę zgonu- spadkodawcy.

3. Jeżeli poszukiwania wszczęto na wniosek organu państwa przyjmującego, a nie przyniosły one pozytywnego rezultatu, należy zażądać od wnioskodawcy zwrotu kosztów poszukiwań w wysokości odpowiadającej miejscowym przepisom prawa lub miejscowym zwyczajom.

4. Konsul może wystąpić do właściwego sądu polskiego z wnioskiem o udzielenie pomocy w ustaleniu spadkobierców, a w szczególności o:

-przyjęcie od spadkobierców, do protokołu sądowego, zapewnienia w trybie przewidzianym w art. 671 k.p.c.;

-przyjęcie od osób zainteresowanych spadkiem zeznań w charakterze świadka;

-przygotowanie innych dokumentów niezbędnych do realizacji spadku otwartego zagranicą.

We wniosku, konsul informuje sąd o wymaganej przez prawo państwa przyjmującego, formie treści żądanych dokumentów.

5. Jeżeli przepisy państwa przyjmującego nie wymagają sporządzenia dokumentu przez sąd, konsul może zwrócić się do spadkobierców o złożenie przed notariuszem oświadczenia o rodowodzie spadkodawcy, sporządzonego w formie żądanej przez organ państwa przyjmującego

6. Jeżeli w państwie przyjmującym wymagana jest legalizacja dokumentu niezbędnego do realizacji spadku, podpis sędziego, referendarza sądowego, sekretarza sądowego lub notariusza powinien być uwierzytelniony przez właściwego prezesa sądu okręgowego albo przez upoważnionego przez niego sędziego lub referendarza sądowego. Podpis na dokumencie sporządzonym przez sąd apelacyjny, uwierzytelnia prezes właściwego sądu apelacyjnego lub upoważniony przez niego sędzia – (patrz rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2002 r. w sprawie szczegółowych czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego i karnego w stosunkach międzynarodowych (Dz.U. Nr 17 poz.164 z 2002 r.)

7. Jeżeli organ państwa przyjmującego wyda konsulowi spadek bez przeprowadzenia postępowania spadkowego lub zażąda przedłożenia postanowienia sądu polskiego o stwierdzeniu nabycia spadku, jako warunku wydania spadku, konsul zwraca się do zainteresowanych osób o nadesłanie prawomocnego postanowienia o nabyciu praw do spadku. Do pisma urzędu konsularnego należy dołączyć zalegalizowany/apostille odpis aktu zgonu spadkodawcy wraz z tłumaczeniem na język polski oraz stwierdzić, jeżeli istnieją ku temu podstawy i żąda tego organ państwa przyjmującego, że spadkodawca, w chwili zgonu, posiadał obywatelstwo polskie.

8. Jeżeli w wyniku przeprowadzonych przez urząd konsularny poszukiwań spadkobierców ustalono, że do spadku po obywatelu polskim, nie ma osób uprawnionych do dziedziczenia na podstawie ustawy lub testamentu - konsul, po dokonaniu stosownych potrąceń wymienionych w Rozdziale XII przekazuje spadek do banku na konto „spadki do wyjaśnienia” i na podstawie art. 1109 kpc (przepisy z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego) powinien wystąpić z wnioskiem do Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieście o stwierdzenie nabycia spadku na rzecz Skarbu Państwa Polskiego.

Do wniosku należy załączyć odpis aktu zgonu spadkodawcy, zalegalizowany/apostille wraz z tłumaczeniem na język polski i informację, że spadkodawca nie utracił obywatelstwa polskiego oraz że spadek – środki pieniężne należące do spadku - są zdeponowane w banku.

Jako uczestnika postępowania należy wymienić Ministerstwo Skarbu Państwa, Departament Zastępstwa Prawnego.

Wzór wniosku stanowi załącznik nr 1.

9. Jeżeli obywatel polski, zamieszkały w Polsce, któremu urząd konsularny przekazał do banku jego udział spadkowy zmarł i nie pozostawił spadkobierców (ustawowych lub testamentowych) konsul zawiadamia o tym Urząd Skarbowy, właściwy ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania zmarłego spadkobiercy, w celu umożliwienia gminie, wystąpienia z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku (art. 935 § 3 k.c.).

W piśmie do Urzędu Skarbowego należy podać informacje o zmarłym spadkobiercy oraz o składnikach i wartości spadku, do którego był uprawniony zmarły spadkobierca.

Do czasu wydania postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po zmarłym spadkobiercy, udział spadkowy należy zdeponować w banku, na koncie „spadki do wyjaśnienia”.

Rozdział VIII

Pełnomocnictwo

1. Konsul zastępuje lub zapewnia zastępstwo prawne spadkobierców w postępowaniu sądowym na podstawie udzielonego mu pełnomocnictwa.

2. W celu usprawnienia i przyspieszenia postępowania konsul może opracować wzór pełnomocnictwa, zgodny z prawem polskim (art. 95 - 109 kc) i państwa przyjmującego. Treść wzorcowego pełnomocnictwa, należy uzgodnić z Ministerstwem.

3. Po podjęciu decyzji o udziale konsula w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku, należy powiadomić spadkobierców o obowiązku nadesłania pełnomocnictwa, w formie i treści wymienionej w p. 2 oraz o kosztach i opłatach konsularnych związanych z prowadzeniem sprawy.

4. Spadkobiercy powinni udzielić pełnomocnictwa z prawem do substytucji, każdorazowemu kierownikowi urzędu konsularnego.
Jeżeli przepisy państwa przyjmującego wymagają imiennego określenia pełnomocnika, należy sporządzić pełnomocnictwo na nazwisko konsula.

5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, pełnomocnictwo może być udzielone osobie wskazanej przez konsula i powinno być doręczone pełnomocnikowi przez urząd konsularny.

6. Konsul może ustanowić substytutą, to jest osobę upoważnioną do prowadzenia sprawy, spadkowej, jeżeli takie uprawnienie wynika z treści pełnomocnictwa.
Substytutem może być adwokat, radca prawny lub notariusz, zapewniający profesjonalną i rzetelną obsługę prawną.

7. Substytucja może dotyczyć całego postępowania o stwierdzenie nabycia spadku lub tylko określonej czynności, np. sprzedaży nieruchomości należącej do spadku, inwentaryzacji składników spadku.

8. Przed udzieleniem substytucji, konsul powinien zawrzeć z substytutem umowę, w formie przyjętej w państwie przyjmującym.
W umowie należy m.in. określić wysokość wynagrodzenia za prowadzenie sprawy oraz ustalić obowiązek :

- informowania o stanie załatwiania sprawy;
- przesyłania wymaganych dokumentów bez nieuzasadnionej zwłoki;
- przekazania urzędowi konsularnemu spadku niezwłocznie po jego otrzymaniu;
- deponowania środków pieniężnych ze spadku na oprocentowanym koncie bankowym, jeżeli ich niezwłoczne przekazanie spadkobiercom, z uzasadnionych powodów, nie jest możliwe oraz zaliczenie do spadku odsetek, uzyskanych z tego tytułu;
- przedłożenia konsulowi sprawozdania zawierającego dokładne informacje o aktywach i pasywach spadku (w kwotach pieniężnych).

W umowie należy również zamieścić postanowienie, które zgodnie z miejscowym prawem umożliwia dochodzenie od substytutą odszkodowania za szkodę wyrządzoną nie wykonaniem lub nienależytym wykonaniem zlecenia.

9. Jeżeli spadkobiercą jest osoba małoletnia należy zażądać nadesłania pełnomocnictwa przedstawiciela ustawowego, którym może być jedno z jego rodziców albo kurator ustanowiony przez sąd. Rodzice działający w imieniu małoletniego powinni dołączyć do pełnomocnictwa zaświadczenie właściwego sądu opiekuńczego, stwierdzające, że przysługuje im władza rodzicielska, a kurator, postanowienie sądu o ustanowieniu go przedstawicielem ustawowym małoletniego.

10. Jeżeli spadkobiercą jest osoba ubezwłasnowolniona, do pełnomocnictwa należy dołączyć postanowienie właściwego sądu o ubezwłasnowolnieniu oraz o ustanowieniu opiekunem lub kuratorem osoby działającej w jej imieniu.

11. Na czynności przekraczające zwykły zarząd majątkiem osób wymienionych w pkt. 9, 10 przedstawiciele ustawowi powinni, na żądanie organów państwa przyjmującego, przedłożyć zezwolenie właściwego sądu.

12. Osoba prawna, będąca spadkobiercą, powinna załączyć do pełnomocnictwa zaświadczenie organu nadrzędnego lub wyciąg z krajowego rejestru sądowego, stwierdzające, że osoba wymieniona w pełnomocnictwie jest uprawniona do reprezentowania spadkobiercy w postępowaniu spadkowym.

13. Spadkobiercy podpisują pełnomocnictwo dla konsula przed właściwym sądem, notariuszem lub konsulem państwa przyjmującego, w Polsce, zgodnie z przepisami prawa państwa przyjmującego i prawa polskiego.

Wzór pełnomocnictwa stanowi załącznik nr 2.

Rozdział IX

Korzystanie z pomocy adwokata

1. Jeżeli samodzielne załatwienie sprawy przez konsula nie jest możliwe np. z powodu obowiązującego w państwie przyjmującym, przymusu adwokackiego lub jeżeli stan faktyczny i prawny sprawy wymaga szczególnych umiejętności prawnych, należy korzystać z usług adwokata, celem należytego zabezpieczenia praw spadkobierców, w postępowaniu spadkowym.

2. W sprawach, w których czynności konsula ograniczają się do realizacji czeku lub pobrania pieniędzy z konta bankowego i przekazania ich do Polski, jeżeli nie jest to z uzasadnionego powodu konieczne, nie należy angażować adwokata.

3. Konsul powinien dokonać rozeznania firm adwokackich, cieszących się dobrą renomą i zlecać prowadzenie sprawy kancelariom, które gwarantują rzetelność i profesjonalne zabezpieczenie interesów polskich spadkobierców.

4. Dokonując wyboru firm adwokackich, spełniających wymogi określone w pkt. 3. należy zlecić prowadzenie sprawy przede wszystkim tym adwokatom bądź firmie adwokackiej, którzy:

- zgłosili sprawę spadkową do urzędu konsularnego;
- przyjmując zlecenie, wyrażą zgodę na kredytowe prowadzenie sprawy i nie żądają wpłacenia zaliczki na poczet honorarium;
- wyrażą zgodę na rozliczenie honorarium dopiero po uzyskaniu aktywów spadku;
- zgodzą się zrezygnować z honorarium i kosztów, poniesionych przy realizacji „pustego spadku”.

5. Należy dołożyć szczególnej staranności przy negocjowaniu wysokości honorarium adwokata. Honorarium powinno być ustalone według stawek przewidzianych miejscowym prawem. W sprawach wyjątkowo trudnych pod względem prawnym i spornych konsul może, za zgodą spadkobierców, zaakceptować wyższe honorarium, jednakże mieszczące się w ustalonych stawkach taksy adwokackiej. Jeżeli takiej taksy nie ma, wysokość honorarium nie powinna przekraczać przyjętego zwyczajowo wynagrodzenia.

Rozdział X

Tłumaczenia i legalizacja dokumentów

1. Urząd konsularny powinien żądać od spadkobierców nadsyłania dokumentów spadkowych wraz z tłumaczeniem na język państwa przyjmującego, zalegalizowanych lub zaopatrzonych w apostille.
2. Urząd konsularny może wykonać tłumaczenia dokumentów spadkowych we własnym zakresie lub wystąpić do ministerstwa lub spadkobierców o spowodowanie wykonania tłumaczenia oraz ich legalizacji/apostille.
W piśmie przewodnim do spadkobierców należy poinformować które dokumenty podlegają legalizacji i jakich formalności należy dokonać, w celu ich zalegalizowania przez urząd konsularny państwa przyjmującego, w Polsce oraz które dokumenty i przez kogo (ministerstwo) powinny być zaopatrzone w apostille.
3. Ministerstwo informuje urząd konsularny o wysokości opłat za tłumaczenia i legalizację/apostille, których równowartość, jako koszty rzeczywiste, powinna być potrącona z spadku.

Rozdział XI

Postępowanie przed organami spadkowymi państwa przyjmującego

1. W postępowaniu spadkowym, konsul zapewnia ochronę interesów i praw polskich spadkobierców przed właściwymi organami, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa polskiego i państwa przyjmującego oraz postanowieniami umów międzynarodowych, których stronami są Polska i państwo przyjmujące.
W przypadku kolizji przepisów prawnych, konsul może zwrócić się do ministerstwa o udzielenie wyjaśnień lub instrukcji, umożliwiającej podjęcie dalszych czynności w sprawie.
2. Konsul jest zobowiązany :
 - przedłożyć w wymaganym terminie właściwemu organowi dokumenty niezbędne do udowodnienia prawa do spadku polskich spadkobierców lub zgłosić roszczenie zapowiadając późniejsze dostarczenie dokumentów;
 - zbadać dokładnie otrzymane dokumenty pod względem formalnym i merytorycznym, celem zapobieżenia przekazania spadku osobom nieuprawnionym oraz dla uniknięcia pomyłek w rozliczeniu spadku;
 - po uzyskaniu zgody spadkobierców na sprzedaż nieruchomości należącej do spadku, dążyć do sprzedania jej za najwyższą cenę, płatną w gotówce;
 - przed sprzedażą, uzyskać wycenę rynkowej wartości nieruchomości, sporządzoną przez zaprzysiężonego rzeczoznawcę albo biuro lub instytucję powołaną do wykonywania tego rodzaju usług, w oparciu o przepisy obowiązujące w państwie przyjmującym lub powszechnie stosowaną praktykę w tym zakresie.

Koszty sporządzenia ekspertyzy powinny być pokryte ze spadku. Jeżeli ze spadku nie uzyskano jeszcze środków pieniężnych, koszty ekspertyzy może ponieść urząd konsularny - po uprzednim uzyskaniu zgody ministerstwa, jeżeli ma gwarancję, że kwota uzyskana ze sprzedaży pokryje poniesione koszty.

Sporządzenie nowej ekspertyzy na żądanie spadkobierców, może nastąpić po uprzednim wpłaceniu przez nich na konto urzędu konsularnego lub ministerstwa odpowiedniej kwoty pieniężnej na wykonanie zlecenia.

3. Jeżeli nie uda się dokonać sprzedaży nieruchomości za cenę ustaloną w ekspertyzie, należy uzgodnić z spadkobiercami, nową cenę, możliwą do osiągnięcia.

W razie nie dojścia do porozumienia z spadkobiercami odnośnie ceny sprzedaży, uniemożliwiającego zawarcie umowy kupna-sprzedaży, konsul dokona potrąceń kosztów postępowania i opłat konsularnych z pozostałych składników majątkowych spadku i zawiadamia spadkobierców o odstąpieniu od dalszego załatwiania sprawy. Gdyby potrącenie kosztów postępowania i opłat konsularnych z innych, niż nieruchomości składników spadku, nie było możliwe, konsul powinien wezwać spadkobierców do zwrotu kosztów i opłat konsularnych, na konto urzędu konsularnego lub ministerstwa.

W razie odmowy zapłaty, należy zabezpieczyć roszczenia z powyższego tytułu na nieruchomości, w trybie ustalonym przepisami państwa przyjmującego (hipoteka).

4. Jeżeli spadkobiercy nie wyrażą zgody na sprzedaż nieruchomości lub jeżeli zawarcie umowy kupna – sprzedaży nieruchomości nie będzie możliwe z powodu wymienionego w pkt. 3, należy powiadomić spadkobierców, że konsul nie jest uprawniony do administrowania nieruchomością i że tę funkcję powinni powierzyć wybranej przez nich osobie, w trybie ustalonym w państwie przyjmującym.

5. Jeżeli po podjęciu wstępnych czynności wyjaśniających konsul ustali, że nie ma spadku lub że koszty postępowania mogą przewyższyć wartość spadku, należy o tym powiadomić osoby zainteresowane i odstąpić od dalszego załatwiania sprawy.

W razie żądanie przeprowadzenia dalszych czynności w sprawie, konsul wzywa zainteresowanych o wpłacenie określonej kwoty na konto urzędu konsularnego lub ministerstwa i podejmie żądane czynności po nadesłaniu dowodu wpłaty.

6. Należy na bieżąco informować spadkobierców i ministerstwo o aktualnym stanie załatwiania sprawy, nie rzadziej jednak, niż raz na pół roku, również, gdy z uzasadnionych przyczyn nie nastąpił postęp w załatwianiu. W takim przypadku wskazane jest, podanie powodu braku postępu. Odpowiedź na korespondencję spadkobierców, kierowaną do urzędu konsularnego powinna być udzielana w terminie 14 dni. Kserokopie korespondencji urzędu konsularnego z spadkobiercami i urzędami w Polsce, należy przysyłać do wiadomości ministerstwa.

Rozdział XII

Przekazanie spadku do Polski

1. Po otrzymaniu składników spadku konsul :

- dokonuje wpisu, na odpowiedni rachunek, kwot pieniężnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- rejestruje czekii pieniężne i przekazuje za pokwitowaniem „KP” do kasy urzędu konsularnego, do realizacji;
- wpisuje do księgi depozytów wyroby z kruszcu szlacheckiego oraz dokumenty i przedmioty posiadające wartość historyczną, naukową lub artystyczną, a także inne wartościowe przedmioty.

2. Koszty związane z przejęciem i przechowaniem przedmiotów wymienionych w pkt.1 dolicza się do kosztów rzeczywistych urzędu. Szacunkową wartość zdeponowanych przedmiotów dolicza się do masy spadkowej i od łącznej wartości oblicza opłatę konsularną za realizację spadku. Za przejęcie i przechowanie depozytu pobiera się opłatę konsularną według TOK.

3. Konsul powinien rozliczyć każdą wpłatę spadkową, w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania i dopełnić wymaganych formalności, w celu przekazania spadkobiercom należnych im udziałów.

4. Urząd konsularny przekazuje spadek do Polski jeżeli zostały spełnione następujące warunki:

- ustalono prawa do spadku polskich spadkobierców w orzeczeniu wydanym przez właściwe organa państwa przyjmującego;

- zapłacono podatek lub zabezpieczono odpowiednie kwoty pieniężne na zapłacenie podatku w państwie przyjmującym i opłat związanych załatwieniem sprawy;

- zaspokojono lub zabezpieczono roszczenia wierzycieli spadku oraz inne roszczenia związane z spadkiem, potwierdzone orzeczeniem sądowym lub decyzją właściwego organu, zgłoszone w terminie przewidzianym przez prawo państwa przyjmującego;

- zapłacono lub zabezpieczono honorarium adwokata;

- potrącono koszty rzeczywiste poniesione przez urząd konsularny oraz urzędy i instytucje krajowe, w związku z realizacją spadku /telefony, porto, clarisy itp./, w tym opłaty za legalizację/apostille dokumentów;

- potrącono opłaty konsularne według TOK;

- uregulowano inne zobowiązania związane z realizacją spadku.

Jeżeli do ustalenia praw do spadku właściwy jest sąd polski, urząd konsularny po dokonaniu potrąceń z tytułów wymienionych w pkt. 4, przesyła pozostałą kwotę pieniężną do banku, z zastrzeżeniem, że może być wypłacona spadkobiercom, po przedłożeniu prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku oraz wydaje dyspozycję zdeponowania pieniędzy na koncie "spadki do wyjaśnienia". Kopię pisma do banku należy przestać do wiadomości ministerstwa i spadkobierców. Do pisma dla spadkobierców należy załączyć zalegalizowany/apostille odpis aktu zgonu spadkodawcy wraz z tłumaczeniem na język polski i informacją, że wypłata udziału spadkowego, nastąpi po przedłożeniu w banku, prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

6. Jeżeli organ państwa przyjmującego przekaze konsulowi aktywa spadku należne polskim spadkobiercom, bez wydania orzeczenia o stwierdzeniu nabycia spadku i dziale spadku, konsul po dokonaniu potrącenia kosztów rzeczywistych i opłaty konsularnej oraz potrąceń z innych tytułów, przesyła pozostałą kwotę do banku na konto „spadki do wyjaśnienia” i informuje spadkobierców, że wypłata należności spadkowych nastąpi po przedłożeniu prawomocnego postanowienia o nabyciu spadku, wydanego przez właściwy sąd polski. Do pisma dla spadkobierców należy załączyć zalegalizowany/apostille akt zgonu spadkodawcy wraz z tłumaczeniem na język polski i zaświadczeniem stwierdzającym, że w dacie zgonu posiadał on obywatelstwo polskie.

7. Jeżeli organ lub obywatel państwa przyjmującego zwróci się do konsula o przekazanie do Polski środków pieniężnych lub innych przedmiotów wartościowych pochodzących ze spadku, w sprawach nie prowadzonych za pośrednictwem urzędu konsularnego, należy zażądać przedłożenia orzeczenia o stwierdzeniu nabycia spadku, wydanego przez właściwy organ państwa przyjmującego oraz rozliczenie spadku, potwierdzające pochodzenie ze spadku kwoty pieniężnej, przekazanej urzędowi konsularnemu. Z tytułu przekazania spadku, należy potrącić koszty rzeczywiste i pobrać opłatę konsularną według TOK.

8. Jeżeli sąd polski z braku jurysdykcji krajowej, nie jest właściwy do wydania postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku na rzecz osoby stale zamieszkałej w Polsce (art.1108 przepisów z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego), konsul zwraca się do sądu, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania spadkobierców, z wnioskiem o odebranie od nich zapewnienia na podstawie art.671 kpc. Po otrzymaniu takiego zapewnienia, konsul może wydać dyspozycję o podziale spadku i wypłacie udziałów spadkowych.

9. Jeżeli konsul stwierdzi, że orzeczenie o stwierdzeniu nabycia spadku wydane przez organ państwa przyjmującego zostało wydane na podstawie niepełnych, błędnych lub nieprawdziwych danych, powinien podjąć działania w celu wstrzymania wypłat udziałów spadkowych i wydania orzeczenia uwzględniającego rzeczywisty stan faktyczny i prawny.

10. Konsul nie może samodzielnie stwierdzić nabycia spadku, dokonywać działu spadku ani korygować orzeczeń o stwierdzeniu nabycia spadku, wydanych przez organy państwa przyjmującego.

11. W razie nie ustalenia wszystkich spadkobierców, braku adresów lub zaistnienia innych przeszkód uniemożliwiających sporządzenie rozliczenia spadku, konsul, po dokonaniu potrąceń z tytułów wymienionych w pkt. 4, przekazuje pozostałą kwotę pieniężną do banku na konto "spadki do wyjaśnienia" wraz z dyspozycją, wypłaty przekazanej kwoty spadkobiercom, po przedłożeniu prawomocnego postanowienia sądu polskiego o stwierdzeniu nabycia spadku. Pismo do banku należy przesłać do wiadomości ministerstwa i osób, które mogą być zaliczane do kręgu spadkobierców.

12. Jeżeli urząd konsularny, z powodów niezależnych od urzędu, np. nie zakończonym postępowaniem podatkowym, nie może przekazać otrzymanej kwoty pieniężnej do banku, w terminie ustalonym dla rozliczenia spadku, powinien zdeponować pieniądze na wydzielonym dla tego spadku oprocentowanym koncie, w miejscowym banku.

13. Konsul powinien domagać się od administratorów spadków, wykonawców testamentów lub organów państwa przyjmującego, deponowania pieniędzy należących do spadku, oprocentowanych kontach bankowych i doliczenia do spadku odsetek.

14. Urząd konsularny przekazuje udziały spadkowe do Polski:

- w drodze przelewu bankowego;

- lub rozliczenia z ministerstwem.

Niezależnie od sposobu przekazania należności z tytułu zrealizowanego spadku, konsul sporządza rozliczenie spadku, adresowane do banku.

W rozliczeniu należy wymienić:

- imię i nazwisko oraz datę zgonu spadkodawcy;
- kwotę przekazywaną do banku, dla spadkobierców;
- kwotę (brutto) którą otrzymał urząd z tytułu realizacji spadku;
- potrącenia dokonane przez urząd konsularny z tytułu honorarium adwokata opłat za tłumaczenia, legalizację i czynności notarialnych kosztów rzeczywistych (np. porto, rozmowy telefoniczne, kserokopie) oraz innych wydatków poniesionych przez urząd konsularnych: koszty pogrzebu, kremacji, przesłanie zwłok do Polski);
- kwotę (netto) pozostałą po dokonanych potrąceniach;
- opłatę konsularną za realizację spadku lub przekazanie udziałów spadkowych, obliczoną od kwoty netto, według TOK;

- opłatę za przelew bankowy;
- kwotę do wypłaty spadkobiercom, z podaniem nazwy banku zagranicznego, któremu zlecono przekaz pieniędzy do banku;
- podstawę wydania bankowi dyspozycji wypłaty (orzeczenie sądu, decyzje notariusza, administratora spadku, wykonawcy testamentu). Jeżeli dyspozycja wypłaty zostanie wydana w późniejszym terminie, należy zlecić zdeponowania określonej kwoty na koncie „spadki do wyjaśnienia”;
- spadkobierców, z podaniem ich nazwisk i imion, dat urodzenia, dokładnych adresów wysokość udziałów określonej w kwocie lub w części ułamkowej;
- informacje, czy rozliczenie dotyczy całego spadku, czy tylko jego części (rozliczenie końcowe/częściowe);
- informację, że spadkobiercy otrzymają z banku zawiadomienie o nadejściu przekazu z zagranicy;
- informację o dacie zarejestrowania sprawy w urzędzie konsularnym, dla ustalenia obowiązku podatkowego.

Informację o dacie zarejestrowania sprawy należy każdorazowo zamieszczać w rozliczeniu spadku, przesłanego do banku, ponieważ w dniu 24 sierpnia 1995r. weszła w życie ustawa z dnia 29 czerwca 1995r. o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. Nr 35 poz.423) uchylająca pkt.6 ust.1 art. 4 ustawy z 28 lipca 1983r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. Nr 45 poz.27), na podstawie którego spadki realizowane za pośrednictwem polskich urzędów konsularnych były zwolnione od podatku.

Pismami Ministerstwa Finansów nr PO 7-B-325-452/7353/95 z dnia 23 października 1995 r. i nr PO 7-B-325-593/10621/95 z dnia 15 grudnia 1995 r. ministerstwo zostało powiadomione, że **spadki zagraniczne zrealizowane za pośrednictwem polskich urzędów konsularnych są zwolnione od podatku od spadku, jeżeli wnioski spadkobierców w tych sprawach zostały zarejestrowane w urzędach konsularnych przed dniem 24 sierpnia 1995 r.** Informacja dotyczy spadków zrealizowanych, w państwach z którymi nie zawarto umów o unikaniu podwójnego opodatkowania lub jeżeli w zawartych umowach nie ujęto dochodu z tytułu spadkobrania. Jeżeli umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania obejmuje dochód z tytułu spadków i podatek został zapłacony w państwie przyjmującym, należy to zaznaczyć w rozliczeniu spadku.

W zależności od stanu faktycznego sprawy, w rozliczeniu spadku można zamieścić informację o sposobie przekazania niepieniężnych składników spadku (depozyty spadkowe), o obowiązku nadesłania pokwitowań odbioru udziałów spadkowych (USA), oraz o trybie postępowania w razie śmierci którejś z osób wymienionych w rozliczeniu spadku.

15. W razie przekazania spadkobiercom ich udziałów w drodze przelewu bankowego, urząd konsularny zleca bankowi zagranicznemu transfer tych udziałów do banku.

16. Jeżeli przekazanie spadkobiercom ich udziałów następuje w drodze rozliczenia z ministerstwem, urząd konsularny przesyła do Biura Administracji i Finansów kopię rozliczenia spadku wraz z poleceniem przekazania do banku kwoty przeznaczonej dla spadkobierców, wymienionej w rozliczeniu.

17. Rozliczenie spadku i polecenie wypłaty podpisuje konsul albo upoważniony przez niego pracownik i księgowy urzędu. Podpisujący są odpowiedzialni za prawidłowość rozliczenia i polecenie wypłaty.

18. Urzędy konsularne, których księgowość jest prowadzona w ministerstwie, przekazują spadkobiercom udziały wyłącznie w drodze rozrachunku z ministerstwem. Pisma zawierające rozliczenia spadku i polecenia wypłaty, podpisuje konsul lub upoważniony przez niego pracownik oraz pracownik prowadzący sprawę, po potwierdzeniu rozliczenia przez pracownika ministerstwa prowadzącego księgowość urzędu konsularnego.

W powyższy sposób należy postępować, gdy księgowość urzędu konsularnego prowadzona jest przez inny urząd konsularny lub przedstawicielstwo dyplomatyczne.

Wzór rozliczenia spadku stanowi załącznik nr 3.

Rozdział XIII

Postępowanie z depozytami spadkowymi

1. Jeżeli w skład spadku wchodzi niesprzedane w toku postępowania spadkowego przedmioty, mające wartość materialną, pamiątkową lub zabytkową należy przyjąć je do depozytu w urzędzie konsularnym, i przechować w sposób zabezpieczający przed zniszczeniem uszkodzeniem lub kradzieżą. Z przyjęcia depozytu należy sporządzić protokół, zawierający wykaz osób obecnych przy odbiorze (przynajmniej dwie osoby) oraz dokładne wyliczenie i opis przyjętych przedmiotów. Przyjęcie depozytu odnotowuje się w księdze depozytów prowadzonych przez urząd konsularny.

2. O przyjęciu depozytu, konsul, powiadamia spadkobierców listem poleconym, za dowodem doręczenia i wzywa do odbioru. W wezwaniu należy powołać się na art. 6 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o likwidacji nie podjętych depozytów (Dz. U. Nr 208 poz. 1537 z 2006 r.) i poinformować, że istnieje możliwość osobistego odbioru depozytu w urzędzie konsularnym lub wysłania go za pośrednictwem firmy spedycyjnej lub poczty, na koszt spadkobierców. Spadkobiercy powinni być również powiadomieni, że na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy o nie podjętych depozytach, jeżeli nie odbiorą depozytu, w terminie 3 lat od dnia doręczenia wezwania do odbioru, depozyt przechodzi na własność Skarbu Państwa.

3. Do wezwania do odbioru depozytu należy załączyć:

- wykaz deponowanych przedmiotów z ich opisem, np. nowy, używany, podniszczony, niekompletny. Przedmioty metalowe i z kamienia należy opisać - np. obrączka metalowa koloru złotego, srebrnego, kamień koloru białego, szklanego itp.

Nie powinno się określać metalu jako złoty, srebrny, platynowy, a kamieni, jako brylant perła itp.;

- informację o wysokości kosztów przesyłki za pośrednictwem firmy spedycyjnej lub poczty i opłaty z tytułu ubezpieczenia, które zobowiązani są ponieść spadkobiercy.

4. Jeżeli do odbioru depozytu uprawnionych jest dwóch lub więcej spadkobierców, należy zazać wskazania osoby (osoba wskazana nie musi być spadkobiercą), którą spadkobiercy upoważniają do odbioru depozytu. Zgodę na wskazaną osobę, powinni wyrazić wszyscy spadkobiercy, w oświadczeniu złożonym na piśmie.

Podpis osoby składającej oświadczenie powinien być urzędowo uwierzytelniony (np. w urzędzie gminnym lub przez notariusza).

Oświadczenie o podobnej treści, powinna przedłożyć osoba odbierająca depozyt w urzędzie konsularnym, w imieniu pozostałych spadkobierców.

Do czasu wskazania osoby upoważnionej do odbioru, depozyt pozostaje w urzędzie konsularnym.

5. Po wyrażeniu zgody przez spadkobierców na wysłanie depozytu na ich koszt, urząd konsularny wysyła depozyt na wskazany adres, o czym zawiadamia wszystkich spadkobierców listem poleconym, za dowodem doręczenia. Kopię listu do spadkobierców należy wysłać do wiadomości ministerstwa.

6. Jeżeli w państwie przyjmującym nie istnieje możliwość ubezpieczenia i wysłania depozytu za pośrednictwem firmy spedycyjnej lub poczty, konsul powiadamia o tym spadkobierców i prosi o wskazanie innego sposobu przekazania depozytu, ewentualnie o wyrażenie zgody przez wszystkie zainteresowane osoby, na sprzedaż zdeponowanych przedmiotów na miejscu lub nieodpłatne przekazanie miejscowej instytucji charytatywnej, ewentualnie na komisyjne zniszczenie, jeżeli nie przedstawiają wartości materialnej lub innej wartości, uzasadniającej przekazanie ich Skarbowi Państwa.

7. Konsul może, w wyjątkowo uzasadnionych przypadkach wystąpić do dyrektora Biura Pełnomocnika ds. Ochrony Informacji Niejawnych o wyrażenie zgody na przesłanie do Polski depozytu za pośrednictwem kurierów, kiedy ci nie będą przewozić dokumentów tajnych i ściśle tajnych (§ 8 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29.09.2005 r. w sprawie trybu i sposobu przewożenia, wydawania i ochrony materiałów zawierających informacje niejawne Dz. U. 2005 r. nr 200 poz.1650)

8. Gdy po upływie 3 lat od dnia wezwania, spadkobiercy nie odbiorą depozytu, konsul wystąpi z wnioskiem do Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieścia o likwidację depozytu, na podstawie art.9 ust.1 ustawy o nie podjętych depozytach.

Kopie wniosku należy przesłać do wiadomości ministerstwa.

Wzór wniosku stanowi załącznik nr 4.

9. Po wydaniu i uprawomocnieniu się orzeczenia o likwidacji depozytu, urząd konsularny, uzgodni z ministerstwem sposób przesłania depozytu do Polski i prześle go, do naczelnika II Urzędu Skarbowego dla Warszawy Śródmieście, w Warszawie wraz z wykazem zdeponowanych przedmiotów.

Rozdział XIV

Zakończenie sprawy spadkowej

1. Sprawę spadkową uważa się za zakończoną po całkowitym rozliczeniu spadku i przekazaniu spadkobiercom wszystkich składników majątkowych spadku.

2. Akta sprawy spadkowej należy przechować w urzędzie konsularnym, przez okres przewidziany przepisami kancelaryjnymi

Załącznik nr 1

Konsulat Generalny RP
w Kolonii
Lindenallee 7
50968 Kolonia

Kolonia , dnia.....

Do Sądu Rejonowego dla Warszawy- Śródmieścia
Wydział Cywilny
ul. Marszałkowska 82
00-517 Warszawa

Wnioskodawca:

Konsulat Generalny RP
w Kolonii, reprezentowany przez
Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Departament Konsularny i Polonii
Al. Szucha 23
00-580 Warszawa

Uczestnik Postępowania:

Skarb Państwa reprezentowany
przez Ministerstwo Skarbu Państwa
Departament Zastępstwa Procesowego
ul. Krucza 36/Wspólna 6
00-522 Warszawa

Wniosek o stwierdzenie nabycia spadku

Na podstawie art. 1109 kpc wnoszę o stwierdzenie, że:

spadek po Janie Kowalskim, zmarłym w dniu 6 sierpnia 2007r., w Kolonii i tam ostatnio zamieszkałym, nabył na podstawie art. 935 § 3 kc Skarb Państwa Polskiego w całości / w całości/części (podać jakiej).

U Z A S A D N I E N I E

Jan Kowalski zamieszkały ostatnio w Kolonii, zmarł w dniu 6 sierpnia 2007r. w Kolonii.

Dowód: odpis aktu zgonu
wraz z tłumaczeniem na język polski

Wobec ustalenia, że na terenie Niemieckiej Republiki Federalnej nie ma osób uprawnionych do dziedziczenia na podstawie ustawy ani testamentu, Sąd Grodzki w Kolonii, nie wydał postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku i przekazał Konsulatowi Generalnemu RP w Kolonii kwotę 6.000,- Euro, (słownie sześć tysięcy) należącą do spadku po Janie Kowalskim, celem ustalenia osób uprawnionych do dziedziczenia, w Polsce.

Wszczęte przez Konsulat Generalny RP w Kolonii oraz Ministerstwo Spraw Zagranicznych poszukiwania spadkobierców, zakończyły się wynikiem negatywnym. Nikt spośród osób uprawnionych do dziedziczenia nie zgłosił praw do spadku.

Z uzyskanych informacji wynika, że spadkodawca nie pozostawił testamentu.

Do masy spadkowej należą wyłącznie, 6.000,- Euro, zdeponowane w Banku Polska Kasa Opieki S.A. Departament Księgowości, Plac Bankowy 2 00-950 Warszawa.

Dowód: rozliczenie spadku po Janie Kowalskim
z dnia 15 maja 2008r.

Wobec ustalenia, że Jan Kowalski nie pozostawił spadkobierców ustawowych, jak również wobec braku informacji o sporządzeniu testamentu przez spadkodawcę, uprawnionym do dziedziczenia spadku po Janie Kowalskim, na podstawie art. 935 § 3, jest Skarb Państwa Polskiego.

Konsul Generalny

Załączniki:

1. 2 odpisy wniosku
2. Odpis aktu zgonu
Jana Kowalskiego
wraz z tłumaczeniem
3. Rozliczenie spadku

PEŁNOMOCNICTWO

Ja/My

ustanawiam i mianuję każdorazowo Kierownika Wydziału Konsularnego Ambasady RP w Bonn, bądź jego zastępcę moim pełnomocnikiem, upowazniając go do reprezentowania mnie w sprawie spadkowej po zmarłym/ej/

w szczególności upowazniam pełnomocnika do:

- reprezentowania mnie przed sądami, notariuszami, bankami, towarzystwami ubezpieczeniowymi i wszelkiego rodzaju instytucjami;
- składania wszelkich oświadczeń o przyjęciu względnie odrzuceniu spadku, wniosku o ustanowienie względnie odwołanie opiekuna spadku, wniosku o potwierdzenie praw do spadku przez kompetentny sąd oraz złożenia zapewnienia z mocą przysięgi zgodnie z §§ 2354 do 2356 BGB;
- uznania lub zaskarżenia rozporządzeń na wypadek śmierci;
- zawierania w moim imieniu umów, ugod i innych porozumień;
- przyjmowania należnych mi pieniędzy, papierów wartościowych oraz kwot pochodzących z tytułu ubezpieczenia;
- zrywania wszelkiego należnego mi ze spadku mienia za cenę i na warunkach, jakie pełnomocnik uzna za właściwe;
- badania i zatwierdzania rozliczeń sporządzonych przez opiekuna spadku i administratorów poszczególnych części mienia spadku;
- dochodzenia lub zaniechania praw do zachowku;
- pobierania opłat i potrącania kosztów związanych z realizacją spadku;

VOLLMACHT

Ich/Wir/

bestimme und ernenne den jeweiligen Leiter der Konsularabteilung der Botschaft der Republik Polen in Bonn oder seinen Stellvertreter zu meinem Bevollmächtigten und ermächtige ihn, mich in der Nachlaßsache nach Verstorbenen

zu vertreten.

Insbesondere ermächtige ich meinen Bevollmächtigten:

- mich vor Gerichten, beim Notar, gegenüber Banken, Versicherungsgesellschaften und juristischen Personen und Institutionen zu vertreten;
- Erklärungen abzugeben, darunter Erklärungen über die Annahme oder Ausschlagung der Erbschaft, einen Antrag auf Bestallung bzw. Abbestallung eines Nachlaßpflegers, die Erteilung des Erbscheines beim zuständigen Nachlaßgericht zu beantragen, zur Abgabe der eidesstattlichen Versicherungen laut §§ 2354 bis 2356 BGB;
- Verfügungen für den Todesfall anerkennen oder anzufechten;
- in meinem Namen Verträge, Vergleiche und andere Vereinbarungen abzuschließen;
- mir zustehende Geldebeträge, auch Versicherungsbeträge, Gegenstände, Wertpapiere und andere Vermögenswerte in Empfang zu nehmen;
- jegliches mir aus dem Nachlaß zustehende Gut zu veräußern, und zwar zu einem Preis und zu Bedingungen, die mein Bevollmächtigter für richtig hält,

- wszelkich innych czynności, jakie mogłyby być podejmowane przeze mnie, a związanych z realizacją powyższego spadku i przekazaniem go w moje posiadanie.

Równocześnie odwołuję niniejszym wszystkie poprzednio udzielone przeze mnie pełnomocnictwa w tej sprawie i zezwalam mojemu pełnomocnikowi na udzielenie substytucji i wyznaczenie zastępców, a szczególnie na angażowanie adwokata.

Pełnomocnictwo niniejsze ma moc również po mojej śmierci.

Na dowód powyższego składam poniżej własnoręczny podpis.

- die vom Nachlaßpfleger und den Verwaltern der einzelnen Nachlaßteile erstellten Abrechnungen zu prüfen und gegebenenfalls anzuerkennen;
- einen eventuellen Pflichtteilsanspruch geltend zu machen oder auf diesen zu verzichten;
- die mit der Abwicklung der Erbschaft zusammenhängenden Abgaben zu leisten und die Unkosten in Abzug zu bringen;
- alle sonstigen Handlungen, die von mir selbst vorgenommen werden könnten und die der Realisierung der Erbschaft oder des Pflichtteils und der Überführung in meinen Besitz verbunden sind, vorzunehmen.

Ich widerrufe hiermit alle früher von mir anderen Personen erteilten Vollmachten in dieser Angelegenheit und ermächtige meinen Bevollmächtigten ausdrücklich, Untervollmachten zu erteilen und Vertreter zu bestimmen, insbesondere einen Rechtsanwalt zu beantragen.

Die Vollmacht gilt über meinen Tod hinaus. Zum Beweis des Obigen setze ich meine eigenhandige Unterschrift.

Załącznik nr 3

Konsulat Generalny RP
w Kolonii
Lindenallee 7
50968 Kolonia

Kolonia, dnia.....

Bank
Polska Kasa Opieki S.A.
Departament Księgowości
Plac Bankowy 2
00-950 Warszawa

ROZLICZENIE KOŃCOWE / CZĘŚCIOWE /x
spadku po Janie Kowalskim, zmarłym dnia 6 grudnia 2001r. w Kolonii.

Konsulat Generalny RP w Kolonii zawiadamia, że zlecił MHB Mitteleuropäische Handelsbank A G, Deutsch Polnische Bank we Frankfurcie n/M, przekazanie do Banku PeKaO S.A. w Warszawie, kwoty 38.866,28 Euro (słownie: trzydzieści osiem tysięcy osiemset sześćdziesiąt sześć 0,28) z tytułu spadku po Janie Kowalskim.

Konsulat otrzymał od adwokata / administratora spadku /x kwotę 42.513,36 Euro (słownie: czterdzieści dwa tysiące pięćset trzysta i 0,36).

Z otrzymanej kwoty dokonano następujących potrąceń:

1. opłata za tłumaczenia i legalizacje / apostille.....	-----
2. koszty rzeczywiste Konsulatu..... (porto, rozmowy telefoniczne, kserokopie)	66,50 Euro
3. opłata za czynności notarialne i inne (podać jakie).....	132,00 Euro

Opłata konsularna za realizację spadku w wysokości 8%
według Taryfy Opłat Konsularnych stanowiącej załącznik
do rozporządzenia Ministra Spraw Zagranicznych z dnia
14 sierpnia 2003r. (Dz.U. Nr 156 poz.1530 z 2003r.).....

3.385,18 Euro

Opłata za przelew bankowy.....

63,40 Euro

Razem potrącenia.....

3.647,08 Euro

Do wypłaty spadkobiercom pozostaje kwota.....

38.866,28 Euro

Konsulat prosi o wypłacenie powyższej kwoty, zgodnie z postanowieniem Sądu Grodzkiego w Kolonii z dnia 05 listopada 2007r., niżej wymienionym osobom:

załącznik nr 4

Konsulat Generalny RP
w Kolonii
Lindenallee 7
50968 Kolonia

Kolonia, dnia.....

Do Sądu Rejonowego
dla Warszawy-Śródmieścia
Wydział Cywilny
ul. Marszałkowska 82
00-517 Warszawa

Wnioskodawca:

Konsulat Generalny RP
w Kolonii
reprezentowany przez
Departament Konsularny i Polonii
Ministerstwo Spraw Zagranicznych
w Warszawie
Al. Szucha 23
00-580 Warszawa

Uczestnicy postępowania:

1. Jadwiga Kowalska
ul. Lipowa 3 m 44
05-748 Gruczno
2. Kierownik II Urzędu Skarbowego
dla Dzielnicy Śródmieście
ul. Lindleya 14
02-013 Warszawa

Wniosek o likwidację nie podjętego depozytu

Na podstawie art.9 w związku z art.4 ustawy z dnia 18 października 2006r. o likwidacji nie podjętych depozytów (DZ. U. Nr 208 poz. 1537)

wnoszę

o likwidację depozytu zawierającego przedmioty wymienione w protokole załączonym do wniosku, należące do spadku po Janie Kowalskim, zmarłym dnia 8 maja 1999r., w Kolonii.

Uzasadnienie

Konsulat Generalny RP w Kolonii otrzymał od administratora spadku przedmioty wymienione w protokole przyjęcia depozytu z dnia 18 lutego 2004r., należące do spadku po Janie Kowalskim, w celu przekazania pani Jadwidze Kowalskiej, spadkobierczyni Jana Kowalskiego, zamieszkałej w Polsce.

Dowód: protokół przejęcia depozytu z dnia 18 lutego 2004r.

Pismem z dnia 1 marca 2004r., doręczonym pani Jadwidze Kowalskiej, w dniu 30 maja 2004r., Konsulat Generalny RP w Kolonii, powołując się na art.6 ust.1 ustawy o likwidacji nie podjętych depozytów, wezwał ją do odbioru depozytu i pouczył o skutkach jego niepodjęcia.

Dowód: pismo z dnia 1 marca 2004r.wraz z dowodem doręczenia.

Do dnia 1 czerwca 2007r. pani Jadwiga Kowalska nie odebrała depozytu, ani nie podała powodu nie udzielenia odpowiedzi na doręczone jej wezwanie. Wobec nie podjęcia depozytu w terminie 3 lat od doręczenia wezwania do odbioru, wniosek o likwidację depozytu na podstawie art. 4 ust.1 cytowanej wyżej ustawy, jest uzasadniony.

Konsul Generalny RP

Załączniki:

1. protokół przyjęcia depozytu,
2. pismo z dnia 1 marca 2004r.
wraz z dowodem doręczenia
3. 2 odpisy wniosku